

Kommunstyrelsen
Rotel VI
Dnr: KS 2020/904

Remissvar på KS 2020/904

Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser

Famna – riksorganisationen för idéburen välfärd tackar för möjligheten att svara på remissen Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser.

Famna är riksorganisationen för idéburen välfärd i Sverige. Vårt uppdrag är att, tillsammans med våra medlemmar, bedriva informations- och påverkansarbete om frågor som rör utveckling och tillväxt inom idéburen välfärd. Inom vårt uppdrag ryms även att stärka medlemmarnas kvalitetsarbete, att erbjuda utbildningsinsatser och deltagande i sektorsinriktade och professionella nätverk. Famnas medlemmar utgör en viktig del av det svenska välfärdssamhället. Flera av medlemmarna har i hundratals år erbjudit sociala tjänster, kvalificerad vård och omsorg, utbildning och arbetsintegrerande insatser utan vinstsyfte. Några exempel är Stockholms Stadsmission, Röda Korset, Rädda Barnen, Skyddsvärnet, Ersta diakoni, Stockholms Sjukhem. Till de mer sentida medlemmarna hör flera kvinnojourer och mindre arbetsintegrerande sociala företag.

55 av Famnas 96 medlemmar bedriver verksamhet i Stockholm och Mälardalen. Dessa 55 medlemmar sysselsätter tillsammans ca 5 000 män och kvinnor samt engagerar ca 20 000 frivilliga. Medlemmarna bedriver verksamhet inom hela välfärdsområdet; vård, social omsorg, utbildning och arbetsintegrerade insatser. Med insatser inom dessa områden möter organisationerna i Stockholm och Mälardalen tillsammans ca 20 000 individer dagligen. Gemensamt för många av organisationerna är att de möter individer som lever i olika former av utsatthet. Denna kommer till uttryck på flera sätt, genom fattigdom, psykisk och fysisk ohälsa, våld i nära relationer, kriminalitet, beroendeproblematik och omfattar

människor i alla åldrar och i flera geografiska områden. Faktorer som etnisk bakgrund, bostadsområde, kön och ålder påverkar möjligheterna till arbete och försörjning samt är viktiga pusselbitar för att förstå komplexiteten som utsattheten innebär både på struktur och - individnivå.

Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser - Famnas kommentarer

Famna välkomnar de övergripande mål och strategiska inriktning som beskrivs i aktuell strategi avseende målgrupper och ambitioner om helhetsgrepp utifrån ett individfokus. Vi saknar dock mål och strategier som tydliggör rollfördelning och samverkan mellan offentlig (Stockholms stad) och idéburen sektor i de för strategin relevanta områdena. Under rubriken Samverkan med Civilsamhället (sid 15) står några övergripande meningar om civilsamhällets betydelse för demokrati och för människors engagemang. Insatser utförda inom civilsamhället och som ska **komplettera** stadens ordinarie arbetsmarknadsinsatser exemplifieras med social samvaro, möta etablerade stockholmare, träna på det svenska språket eller få ett bredare kontaktnät inom sitt yrkesområde. Famna hade önskat en beskrivning som tydliggör idéburen sektors **olika roller** och hur de ska tas tillvara i flera av stadens samverkansstrukturer. Vi anar att de exempel som nämns ovan handlar om den del av idéburen sektor som utgörs av föreningsliv och frivilliginsatser. Detta är **en** viktig del av verksamheterna inom idéburen sektor. Vi vill dock understryka att i en strategi för arbetsmarknadsinsatser behövs **en** mer diversifierad bild, där räcker det inte med att endast se föreningsliv och frivilliginsatser och missa den del av den civilsamhället/idéburen sektorn som består av professionell välfärdsproduktion

Den del av civilsamhället som kopplas till arbetsmarknadsfrågorna utgörs av en mängd vitt skilda aktörer, till exempel arbetsintegrerade sociala företag, idéburna aktörer i välfärden, idrottsföreningar och kulturföreningar som driver specifika sysselsättningsprojekt. Hit hör även studieförbunden, folkhögskolor och trossamfund som bidrar både i egenskap av arbetsgivare och som utförare av utbildning, arbetsträning och olika former av social verksamhet med mera.

Flera idéburna aktörer bedriver, och har länge bedrivit, verksamheter som erbjuder professionella arbetsmarknadsinsatser enligt väl beprövade metoder. Inom den idéburna sektorn utvecklas kontinuerligt nya och innovativa insatser som möter nya målgrupper och behov, ofta genom att bidra till flera målområden i en och samma verksamhet. Ett exempel på det är sociala supermarkets som erbjuder arbetsmarknadsinsatser och arbetstillfällen, kraftigt subventionerade

livsmedel till personer med låg inkomst och samtidigt tar hand om livsmedel som annars skulle slängas.

Som beskrivits ovan har alltså idéburen sektor flera roller att spela i förhållande till arbetsmarknadsfrågorna; Idéburens aktörer som utförare av skattefinansierade arbetsmarknadsinsatser, som arbetsgivare, som arena för arbetsintegration eller som resurs till stöd för människor på deras väg till eller tillbaka till arbetslivet. Det är också en arena för kontakt, gemenskap och språkträning, den roll som beskrivs i Stockholms stads strategi för arbetsmarknadsinsatser. Idéburen sektor fungerar dessutom som brobyggare mellan både offentliga och kommersiella aktörer på arbetsmarknaden och har således en rad olika uppgifter och funktioner i relation till den reguljära arbetsmarknaden.

De principer för samverkan med civilsamhället som beskrivs i strategin är formell samverkan, respektive informell samverkan. Famna är positiva till att Stockholms stad nämner Idéburet offentligt partnerskap (IOP) som en möjlig formell samverkansform inom området för arbetsmarknadsinsatser, där det är lämpligt. Här hade vi dock gärna sett ett mer utvecklat resonemang. En del av syftet med aktuell strategi är att visa på samband mellan andra politikområden, t ex genom att knyta samman arbetsgivares behov av kompetensförsörjning med insatser på individnivå för att främja etablering på arbetsmarknaden. Vidare sätter strategin fokus på individens behov och konstaterar att det behövs koppling mellan arbetsmarknadsinsatser, sociala insatser och utbildningsinsatser. Detta ligger helt i linje med hur Famnas medlemmar utformar sina insatser: utifrån individens hela behov. Detta görs ofta i kedjor av integrerade insatser som rör såväl arbetsmarknadsinsatser och sociala insatser som utbildningsinsatser. Stadens ambition om att ta ett helhetsgrepp som knyter samman flera områden både på individ och-strukturnivå är Famna således positiva till och vi vill understryka att stämmer väl överens med hur många av våra medlemmar arbetar. Ökad samverkan med idéburen sektor, både på strategisk och operativ nivå, skulle ytterligare förbättra möjligheterna för staden att förverkliga nämnda ambitioner. Just när det gäller komplexa samhällsutmaningar passar IOP utmärkt som samverkansform och något vi förespråkar i denna typ av kontext.

Det ligger inbyggt i offentlig sektors egenskaper, som politiskt och lagstyrd myndighet, att ofrånkomliga glapp uppstår mellan olika ansvarsområden i genomförandet av insatser. Individer vars behov kräver insatser från flera instanser faller ofta mellan stolarna och har svårt att få fullödigt stöd. Den typ av heltäckande insatser som helt utgår från den enskildes behov är inte alltid möjliga för de offentliga aktörerna

att genomföra i egen regi. De idéburna aktörerna har därför en särskild roll i att identifiera glappen i den offentligfinansierade välfärden, utforma insatser för den enskilde som drabbas men också att synliggöra dessa systemfel för politiker och beslutsfattare. Förutsättningarna för staden att lyckas förverkliga de ambitioner som strategin ger uttryck för skulle därför förbättras avsevärt genom ökad samverkan med idéburen sektor, både på strategisk och operativ nivå.

Famna – riksorganisationen för idéburen välfärd finns tillgänglig för dialog med Stockholms stad i denna fråga och hoppas att vi kan bidra till ökad samverkan mellan offentlig och idéburen sektor. Den behövs för att fler människor ska bli delaktiga i samhället genom arbete och utbildning.

På Famnas vägnar

Ulrika Stuart Hamilton

Generalsekreterare